

Versterken van maatschappelijke weerbaarheid in Aa en Hunze

Informerende bijeenkomst Gemeenteraad 24 september 2026

- Anno Wietze Hiemstra, bestuurlijk opdrachtgever
- Ellen Huitema, opgavemanager en ambtelijk opdrachtgever
- Valery Hoogendoorn, kwartiermaker versterken maatschappelijke weerbaarheid

Maatschappelijke weerbaarheid

Inhoud presentatie

- Introductie: waarom maatschappelijke weerbaarheid?
- Wat bedoelen we met maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht?
- Doorvertaling opdracht van het Rijk
- Samenwerking VRD en activiteiten
- Rol en aanpak gemeente
- Ambitie en focus
- Voortgang in Aa en Hunze
- Vragen, aanvullende opmerkingen?

Wat bedoelen we met maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht?

Van risico naar weerbaarheid en veerkracht.

Nieuwe risico's vragen om nieuwe voorbereiding. Een weerbare samenleving kan een crisis beter opvangen en zich daarna herstellen.

Weerbaarheid

Het vermogen van de samenleving om een crisis op te vangen en ermee om te gaan.

Veerkracht

Het *vermogen* van de samenleving om na een crisis weer adequaat te kunnen functioneren en te herstellen.

Doorvertaling opdracht van het Rijk -1

Landelijk verschuift de focus van crisisbeheersing naar maatschappelijke weerbaarheid. Naast het bestrijden van incidenten komt steeds meer nadruk te liggen op het voorbereiden van de samenleving op crises en langdurige verstoringen:

Crisisbeheersing	Maatschappelijke weerbaarheid
Reageren op incidenten	Voorbereiden op verstoringen
Hulpdiensten en overheid centraal	Samenleving én overheid centraal
Tijdens de crisis	Voor, tijdens én na de crisis

- **Medio 2024 landelijke agenda crisisbeheersing:** De landelijke lijn verschuift van ‘de overheid zorgt voor veiligheid’ naar ‘we zijn samen voorbereid en weerbaar’.

Doorvertaling opdracht van het Rijk -2

- **Eind 2024** - NCTV roept burgemeesters op om lokaal aan de slag te gaan met het versterken van maatschappelijke weerbaarheid. De overheid heeft de regie, maar de samenleving is gezamenlijk aan zet.
- **Maart 2025 - plan van aanpak Weerbaar Drenthe:** Regionale vertaling van de landelijke oproep. Gezamenlijke aanpak van gemeenten, VRD en maatschappelijke partners, gericht op continuïteit, voorbereiding en zelfredzaamheid, met de VRD als begeleidende en verbindende partner.
- **Augustus 2025 - VNG-handreiking:** praktische handvatten voor gemeenten om lokale weerbaarheid en veerkracht te versterken. Maatgevend scenario: 72 uur stroomuitval.

Samenwerking VRD

Regionale samenwerking als basis voor een weerbaar Drenthe

- VRD verbindt, begeleidt en coördineert de regionale aanpak.
- Gemeenten stemmen plannen op elkaar af en vertalen de aanpak naar de lokale situatie en geven uitvoering.
- Kennis, ervaringen, instrumenten en formats worden (regionaal) ontwikkeld en gedeeld.
- Regionale activiteiten kunnen lokaal worden benut en toegepast.
- Gemeenten dragen financieel bij aan de regionale opdracht.

Activiteiten samenwerking VRD

1. Gezamenlijke aanpak en kennisdeling

Regionale afstemming, ondersteuning en kennisdeling tussen gemeenten

2. Bewustwording vergroten

Regionale communicatie aansluitend bij Denk Vooruit, website Drentheveilig.nl, spel, onderwijs, doorleefsessies in de dorpen

3. Maatschappelijk netwerk in beeld

Partijen met elkaar verbinden en vraag en aanbod in kaart

4. Bedrijfscontinuïteit VRD versterken

Aandacht voor kritieke processen bedrijfscontinuïteit en crisisbeheersing

5. Noodinfrastructuur inrichten

Noodsteunpunten en de pilot Westerveld -> uitgelicht

CRISISCOMMUNICATIE DRENTHE: DE DRIE LAGEN VAN NOODSTEUN

Bij **langdurige stroomuitval (72+ uur)** waarborgt een drielaagse structuur de communicatie en maatschappelijke verbinding in de regio Drenthe.

1 LAAG 1: REGIONALE COÖRDINATIE (VRD)

Verantwoordelijke: Veiligheidsregio Drenthe
Centrale regie vanuit Assen, Emmen en Hoogeveen.

2 LAAG 2: COÖRDINERENDE STEUNPUNTEN (VRD)

Verantwoordelijke: Veiligheidsregio Drenthe
36 brandweerposten fungeren als lokale meldpunten.

3 LAAG 3: LOKALE NOODSTEUNPUNTEN (GEMEENTEN)

Verantwoordelijke: Drentse Gemeenten
De inrichting en uitvoering van deze punten voor burgers.

CENTRAAL GEREGLISEERDE COMMUNICATIE

Alle lagen zijn verbonden via een centraal georganiseerd netwerk (DMO) voor continue informatie-uitwisseling.

Deze drielaagse structuur zorgt voor bereikbaarheid, continuïteit en verbinding – ook als de stroom langdurig uitvalt.

Roadmap Noodinfrastructuur Drenthe

FASE 1

juli 2026-december 2026

Verantwoordelijkheid: VRD

.....
Inrichten regionale coördinatiepunten
en coördinerende steunpunten

- 1 Bemensing
- 2 Noodstroom
- 3 Duidelijke procedures
- 4 Aansluiten op landelijke noodcommunicatie
(Randvoorwaarde: er is een landelijke keuze gemaakt)
in de huidige situatie wordt er gebruik gemaakt
van DMO

FASE 2

jan dec 2027

Verantwoordelijkheid: Drentse gemeenten
met ondersteuning VRD

.....
Aansluiten gemeentelijke noodsteunpunten
op noodinfra

- 1 Aansluiten gemeentelijke noodsteunpunten
op de noodinfra
- 2 Training medewerkers noodsteunpunt
- 3 Oefeningen met noodinfra
- 4 Toevoegen van meer functionaliteit
aan de noodinfra

Rol gemeente

Aanjagen, verbinden, faciliteren, regie waar nodig

Andere partijen dragen vanuit hun eigen rol en verantwoordelijkheid bij.

De gemeente communiceert waar dat nodig of logisch is.

Programmatische aanpak

Om deze ambitie te realiseren werken we langs vier samenhangende programmalijnen:

Ambitie van Aa en Hunze

Gericht investeren en faseren

Een weerbare samenleving waarin inwoners, maatschappelijke organisaties, bedrijven en overheid samen voorbereid zijn en weten wat zij zelf kunnen doen én van elkaar kunnen verwachten.

> 2027-2028: gerichte uitvoering

We bouwen voort op wat al in gang is gezet en richten ons op drie prioriteiten:

- Gemeentelijke continuïteit
- Doorleefsessies
- Noodsteunpunten

> Doorontwikkelen en bijsturen

Leren, verbeteren en aansluiten op landelijke en regionale ontwikkelingen.

Focus 2027 - 2028

Focus	Gemeentelijke continuïteit	Doorleefsessies	Noodsteunpunten
2027	Verder uitwerken en implementeren van maatregelen uit de VNG-handreiking	Toolkit voor dorpen ontwikkelen	Locaties en faciliteiten bepalen
	Continuïteitsmaatregelen verder in de organisatie brengen	Doorleefsessies uitvoeren in de dorpen	Richting en keuzes vanuit Rijk en regio benutten voor de verdere inrichting
2028	Oefenen, testen en waar nodig bijstellen	Circa 20 bijeenkomsten in 2027-2028	Noodsteunpunten opzetten

Voortgang algemeen

Uitgevoerd/ in uitvoering:

- **Nulmeting maatschappelijke weerbaarheid VRD uitgevoerd:** integraal beeld stand van zaken en ontwikkelpunten
- **VNG-handreiking: overige maatregelen uitwerken**
- **Communicatie voorbereiden:** voorlichting inwoners, organisaties en bedrijven en handelingsperspectief
- **Samenwerking met VRD geïntensiveerd**

Voortgang gemeentelijke continuïteit

1. *Kritieke processen en fysieke continuïteit*

Uitgevoerd/ in uitvoering:

- **Kritieke bedrijfsprocessen en ICT-afhankelijkheden in beeld**
- **Continuïteitsplannen opgesteld en geactualiseerd**, o.a. voor verschillende teams HR (protocol persoonsgegevens), ICT en **burgerzaken** (protocol geboorte, overlijden en begraven), opvang en inburgering (noodplan opvanglocaties)
- **Continuïteitsmaatregelen getroffen** voor langdurige verstoring van het gemeentehuis, waaronder **diesel voor noodaggregaat** (>72 uur)
- **Afstemming met externe partners** over continuïteit van dienstverlening, o.a. WPDA en Remondis

Voortgang gemeentelijke continuïteit

2. Digitale continuïteit

Uitgevoerd/ in uitvoering:

- **Regelmatige ICT-back-ups** beschikbaar
- **Eigen servers behouden** en digitale uitwijk gerealiseerd
- **Europese cloudoplossing** onderzocht en pilot met **20 werkplekken** positief geëvalueerd
- **Opschaling naar 100 werkplekken** in uitvoering, gericht op het verminderen van afhankelijkheid van Amerikaanse clouddiensten

Voortgang gemeentelijke continuïteit

3. Crisisorganisatie en voorbereiding

Uitgevoerd/ in uitvoering:

- **Crisis- en cybercrisisorganisatie** voorbereid
- **Cybercrisisplan** opgesteld
- **Oefenschema crisis- en cybercrisis** opgesteld en uitgevoerd
- **Informatiebeveiliging** meegenomen in voorbereiding en oefenen

Voortgang noodsteunpunten

Uitgevoerd/ in uitvoering:

- **Noodsteunpunten:** locaties en faciliteiten bieden (noodkoffer)
- **Pilot Westerveld** (oefening in Wapserveen en Wilhelminaoord)
- **Aansluiten bij landelijke ontwikkelingen**, regionale ondersteuning door VRD

Voortgang doorleefsessies

Uitgevoerd/ in uitvoering:

- **Doorleefsessies** in Gieterveen en Annen
- **Netwerkkarta** verder uitwerken
- **Onderzoeken aansluiting burgerreservisten**
- **Doorontwikkeling en uitvoeren doorleefsessies** andere dorpen
-uitgelicht

Samenvattend

- De opgave is breed en blijvend
- Er is al een stevige basis en er gebeurt al het nodige
- We bouwen gericht verder
- We kiezen voor focus
- We doen dit samen

Doel: Een gemeente en samenleving die beter voorbereid zijn op crises en langdurige verstoringen.

Vragen, aanvullende opmerkingen?

*We weten niet wanneer de volgende crisis of langdurige
verstoring zich voordoet.*

We kunnen ons er wel op voorbereiden.

En dat doen we samen.